Lietas arhīva Nr. A42-00357-19/21
ECLI:LV:ADRJRIT:2019:0220.A420213618.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2019.gada 20.februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Petrovska,

piedaloties pieteicējam /pers. A/, pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers. B/ un /pers. C/,
atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotajam pārstāvim /pers. D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ (*/pers. E/*) pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2018.gada 26.februāra lēmuma Nr.31.1-22.10/908 atcelšanu daļā.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) Nodokļu kontroles pārvalde, veicot datu atbilstības pārbaudi, konstatēja, ka pieteicējs /pers. A/ 2016.gada 7.aprīlī atsavināja nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/(turpmāk – dzīvoklis).
Ar dienesta amatpersonas 2018.gada 10.janvāra sākotnējo lēmumu Nr.31.1- 8.56/10093 pieteicējam papildus nomaksai budžetā noteica iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) maksājumus par ienākumu no kapitāla pieauguma par nekustamā īpašuma atsavināšanu.
Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja dienesta ģenerāldirektorei, kas ar 2018.gada 26.februāra lēmumu Nr.31.1-22.10/908 sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu daļā par nomaksai budžetā noteikto IIN 4172,12 *euro* un nokavējuma naudu 1095,18 *euro* un atcēla daļā par nomaksai budžetā noteikto IIN 656,76 *euro* un nokavējuma naudu 172,40,18 *euro*.

[2] Nepiekrītot dienesta lēmumam daļā par nomaksai budžetā noteikto IIN 4172,12 *euro* un nokavējuma naudu 1095,18 *euro*, pieteicējs vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā.
Pieteikumā norādīts, ka atsavinātā dzīvokļa iegādes vērtības noteikšanai nav pamata nepiemērot īpašuma kadastrālo vērtību tā atsavināšanas brīdī atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.^{9}panta 7.^{3}daļas 2.punktam, jo pieteicēja rīcībā nav dokumentu, kas pierāda īpašuma iegādes vērtību.
Tāpat pieteicējs nepiekrīt dienesta izdarītajiem secinājumiem, ka pieteicēja iesniegtās kases ieņēmumu orderu kvītis konkrētajā gadījumā nevar kalpot par pierādījumu pieteicēja dzīvoklī veikto ieguldījumu apliecināšanai, jo kvītis tika noformētas atbilstoši tajā brīdī spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2018.gada 5.jūlijā saņemtajā rakstveida paskaidrojumā dienests pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem.
Papildus dienests norāda, ka pieteicēja rīcībā kā apliecinājumam par samaksas veikšanu bija jābūt kases čekiem vai dienestā reģistrētām kvītīm, bet ne kases ieņēmumu orderu kvītīm, kas apliecina naudas iemaksu komercsabiedrības kasē, jo attiecīgajā periodā normatīvie akti nenoteica, ka samaksa par remonta darbiem būtu apliecināma ar kases ieņēmumu orderiem, kā to kļūdaini uzskata pieteicējs.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs savu pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem.
Dienesta pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.
Tiesa, izskatot lietu, nopratināja liecinieku /pers. F/.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus un izvērtējot tos kopsakarā ar lietas materiāliem, liecinieka liecībām un lietā esošajiem pierādījumiem, secina, ka dienesta lēmums pārsūdzētajā daļā ir atceļams.

[6] Ar dienesta lēmuma pārsūdzēto daļu pieteicējam nomaksai budžetā noteikts IIN 4172,12 *euro* un nokavējuma nauda 1095,18 *euro*, savukārt pieteicējs uzskata, ka viņam minētā summa nav jāmaksā, jo dienests nepareizi ir noteicis dzīvokļa iegādes vērtību un nepamatoti nav atzinis iesniegtos attaisnojuma dokumentus par dzīvoklī veiktajiem ieguldījumiem.
Tādējādi, tiesa secina, ka lietā nav strīda par dzīvokļa atsavināšanas cenu – 45 000 *euro* (*lietas 75.lapa*). Lietā ir strīds par dzīvokļa iegādes vērtību un par veikto ieguldījumu vērtību. Līdz ar to ir strīds par to, vai dienests pamatoti noteicis pieteicējam nomaksai budžetā IIN un nokavējuma naudu.

[7] Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.^{9}panta pirmā daļa noteic, ka kapitāla pieaugumu nosaka, no kapitāla aktīva atsavināšanas cenas atņemot iegādes vērtību un kapitāla aktīvā veikto ieguldījumu vērtību kapitāla aktīva turēšanas laikā.

Saskaņā ar likuma 11.^{9}panta piekto daļu kapitāla aktīva iegādes vērtībā tiek iekļauti arī izdevumi, kas saistīti ar tā iegūšanu: valsts nodeva par darījuma noformēšanu, valsts nodeva lietā par apstiprināšanu mantojuma tiesībās vai lietā par pēdējās gribas rīkojuma akta vai mantojuma līguma stāšanos likumīgā spēkā, valsts nodeva par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā, komisijas nauda un citi līdzīgi izdevumi.

Savukārt 11.^{9}panta 7.^{3}daļā noteikts, ja nekustamais īpašums iegūts uz dāvinājuma līguma pamata no fiziskās personas, kuru ar maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē, un nekustamais īpašums tiek atsavināts 60 mēnešu laikā pēc tā reģistrācijas zemesgrāmatā uz maksātāja vārda, par tā iegādes vērtību uzskata konkrētā nekustamā īpašuma:

1) vērtību, par kādu dāvinātājs šo nekustamo īpašumu iegādājies, ja tas iegādāts pēc 2000.gada 31.decembra un maksātāja rīcībā ir dokumenti, kas pierāda nekustamā īpašuma iegādes vērtību;

2) aktuālo kadastrālo vērtību gadā, kad nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā uz dāvinātāja vārda, ja tas iegādāts pēc 2000.gada 31.decembra un maksātāja rīcībā nav dokumentu, kas pierāda nekustamā īpašuma iegādes vērtību;

3) aktuālo kadastrālo vērtību nekustamā īpašuma atsavināšanas gadā, kura koriģēta, kadastrālo vērtību dalot ar Centrālās statistikas pārvaldes noteikto katra gada patēriņa cenu indeksu par pēdējiem 10 gadiem pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas, ja nekustamo īpašumu dāvinātājs ieguvis līdz 2000.gada 31.decembrim.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.^{9}panta 5.^{1}daļa noteic, ka veiktais ieguldījums nekustamajā īpašumā tā turēšanas laikā ir dokumentāri pierādāmi izdevumi, kas saistīti ar nekustamā īpašuma uzlabošanu un atjaunošanu, ja tie veikti pēc 1993.gada 31.decembra, un šie izdevumi nav atzīti nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības izmaksās ne pamatlīdzekļu nolietojuma veidā, ne kārtējos izdevumos.

Tādējādi, ievērojot minētajās tiesību normās noteikto, personai ir jāspēj iesniegt dokumentārus pierādījumus par kapitāla aktīva iegādi, kā arī dokumentārus pierādījumus, kas apstiprina nekustamā īpašuma uzlabošanu un atjaunošanu. Proti, konkrētajā gadījumā, pieteicējam ir jāpierāda dzīvokļa iegādes vērtība un dzīvoklī veiktie ieguldījumi, iesniedzot attiecīgus dokumentālus pierādījumus.

[8] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicējs, saskaņā ar 2013.gada 5.februāra dāvinājuma līgumu, dzīvokli saņēmis dāvinājumā no savas meitas /pers. B/ (*lietas 74.lapas otrā puse*).

Pieteicējs norāda, ka nav saglabājušies un viņa rīcībā nav dokumentu, kas pierāda dzīvokļa iegādes vērtību. Līdz ar to pieteicēja ieskatā, nosakot nekustamā īpašuma iegādes vērtību, piemērojami likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.^{9}panta 7.^{3}daļas 2.punkta nosacījumi, proti, par dzīvokļa iegādes vērtību jāuzskata konkrētā nekustamā īpašuma aktuālā kadastrālā vērtība gadā, kad nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā uz dāvinātāja vārda, tas ir - 15 386 lati (*lietas 42.lapa*).

Savukārt saskaņā ar dienesta rīcībā esošo Valsts zemes dienesta sniegto informāciju, /pers. B/ īpašuma tiesības uz dzīvokli Nr./numurs/ līdz dzīvojamās mājas /adrese/, privatizācijai Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētas 2001.gada 3.septembrī, pamatojoties uz 2001.gada 26.jūlija pirkuma līgumu (*lietas 71.lapa*), no kura izriet, ka /pers. G/ pārdeva /pers. B/ dzīvokli par 8904 latiem (*lietas 73.lapas otrā puse*).

Atbilstoši zemesgrāmatā esošajai informācijai /pers. B/ īpašuma tiesības uz minēto nekustamo īpašumu nostiprinātas zemesgrāmatā saskaņā ar zemesgrāmatas tiesneša 2006.gada 27.decembra lēmumu, pamatojoties uz 2006.gada 24.oktobra pirkuma līgumu (*lietas 42.lapa*) ar Rīgas pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisiju, atbilstoši kuram dzīvoklis tika nodots /pers. B/ īpašumā, nosakot pirkuma maksu 3077,20 lati (jeb 109,90 sertifikāti) (*lietas 73.lapa*).

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā lietā ir dokumenti, pamatojoties uz kuriem reģistrētas dāvinātāja (pieteicēja meitas /pers. B/) īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, un tie atzīstami par dokumentiem (2001.gada 26.jūlija un 2006.gada 24.oktobra pirkuma līgumi), kas apliecina dzīvokļa iegādes vērtību.

Līdz ar to tiesa noraida kā nepamatotu pieteicēja argumentu, ka ir jāpiemēro īpašuma kadastrālā vērtība 2006.gadā atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.^{9}panta 7.^{3}daļas 2.punkta nosacījumiem.

Tādējādi tiesa atzīst, ka dienests pamatoti noteica pieteicēja dzīvokļa iegādes izdevumus 17 185,90 *euro* (8904 lati + 3077,2 lati = 11 981,20 lati jeb 17 047,71 *euro* + valsts nodeva 138,19 *euro*).

[9] Saistībā ar dzīvoklī veikto ieguldījumu apmēru, tiesa konstatē, ka pieteicējs dienestam ir iesniedzis uzņēmuma līgumu par remontdarbu veikšanu, remonta darbu tāmes, aktus, kā arī kases ieņēmumu ordera kvītis par remontdarbu veikšanu dzīvoklī (*lietas 63.-66. un 70.lapa*). Dienests lēmumā nav atzinis par ticamiem pieteicēja iesniegtos dokumentus.

Līdz ar to tiesa pārbaudīs, vai pieteicēja iesniegtajiem dokumentiem ir piešķirama ticamība, proti, vai tie ir atzīstami par attaisnojuma dokumentiem dzīvoklī veikto ieguldījumu summas apliecināšanai.

[10] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicējs ieguldījumus dzīvoklī pamatojis ar 2014.gada 3.februāra uzņēmuma līgumu Nr.3/2014REM (*lietas 70.lapa*), ar kuru SIA „Remuro" apņemas veikt dzīvokļa remontu par 29 301,27 *euro*.

Lietā ir 2014.gada 3.februāra SIA „Remuro" sastādītā tāme par remontdarbiem dzīvoklī (*lietas 64.lapa*), kā arī 2014.gada 10.martā un 5.maijā saistībā ar noslēgto uzņēmuma līgumu starp pieteicēju un SIA „Remuro" parakstīts akts par attiecīgi februārī un martā-aprīlī izpildītajiem darbiem dzīvoklī (*lietas 65.-66.lapa*).

Tiesa konstatē, ka atbilstoši paraksta atšifrējumam dokumentos SIA „Remuro" vārdā tos parakstījis SIA „Remuro" amatpersona /pers. F/.

Pieteicējs dienestam iesniedzis SIA „Remuro" amatpersonas /pers. F/ 2017.gada 16.novembra vēstuli (*lietas 38.lapa*), kā arī /pers. F/ dienestam iesniedzis 2018.gada 22. un 23.janvāra paskaidrojumus un deklarāciju par 2014.gadā skaidrā naudā veiktajiem darījumiem periodā no februāra līdz maijam (*lietas 39.-41.lapa*), kuros /pers. F/ apliecina remontdarbu veikšanu dzīvoklī 2014.gada februārī-aprīlī par kopējo summu 29 301,27 *euro*, vienlaikus norādot, ka būvobjektā /adrese/, tika veikta darījumu apmaksa skaidrā naudā, par ko tika izsniegtas kases ieņēmumu orderu kvītis atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.282 „Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība" (turpmāk - noteikumi Nr.282, spēkā līdz 2015.gada 31.decembrim) 70.1.1.apakšpunkta prasībām.

Vienlaikus /pers. F/ paskaidro, ka SIA „Remuro" tika likvidēts saskaņā ar 2017.gada 17.novembra lēmumu, bet deklarācija par skaidrā naudā veiktajiem darījumiem netika iesniegta savlaicīgi (sakarā ar to, ka vēstuli no pieteicēja saņēmis 2017.gada 16.novembrī, dienu pirms sabiedrības likvidācijas), tādējādi tika labota deklarācija par skaidrā naudā veiktajiem darījumiem, iekļaujot tajā darījumus ar pieteicēju (lietas 39.lapa).

Tiesas sēdē liecinieks /pers. F/ liecināja, ka kopš 2012.gada 9.augusta bija SIA „Remuro" valdes loceklis, pats ir sertificēts būvinženieris un būvuzraugs. Uzņēmums veica būvdarbus un remontus. 2014.gadā veica dzīvokļa kosmētisko remontu. Dzīvoklis bijis briesmīgā stāvoklī, tika nomainīts grīdas segums, izlīdzinātas sienas un griesti, līmētas un krāsotas tapetes, nomainītas visas durvis, elektroinstalācija, ūdens caurules un visa santehnika.

Tāpat tika mainīti logi, iestikloti divi balkoni un uztaisīta balkonu grīda. Bez tā tika uzticēts izgatavot arī iebūvētās virtuves mēbeles un trīs iebūvētos skapjus. Darbus kopumā veica trīs mēnešus, maija beigās saņēma pēdējo samaksu. Samaksu saņēma pa daļām, skaidrā naudā, par ko liecinieks katru reizi izrakstīja kases ieņēmumu orderus. Pavisam bija kādi astoņi maksājumi, katrs maksājums par apmēram 4000 *euro*. Tie visi tika reģistrēti uzņēmuma kases grāmatā.

Tiesas sēdē liecinieks uzrādīja sava likvidētā uzņēmuma grāmatvedības dokumentus, kas attiecas uz dzīvokļa remonta darbiem: uzņēmuma līgumu, tāmes un aktus par izpildītajiem darbiem, pavadzīmes. Liecinieks iesniedza tiesai SIA „Remuro" kases grāmatu par periodu no 2014.gada 1.janvāra līdz 2014.gada jūnijam, kurā reģistrēti pamatojoties uz kases ieņēmumu orderiem saņemtie skaidrās naudas maksājumi no pieteicēja (*lietas 106.-122.lapa*).

Liecinieks paskaidroja, ka uzņēmums sadarbojies ar būvniecības veikalu „Kurši", kurā pamatā iegādājās remontam nepieciešamos materiālus, reizēm materiāli tika iegādāti arī citos veikalos. Liecinieks iesniedza tiesai pavadzīmes, kas attiecas uz dzīvokļa remontam nepieciešamo materiālu iegādi, tostarp, ja tik noformēta preču piegāde, tad pavadzīmēs kā preču saņemšanas vieta bija norādīta pieteicēja dzīvokļa adrese (*lietas 124.-156.lapa*).

Tā kā uzņēmumam nebija kases aparāta, tad pieteicējam tika izrakstīti kases ieņēmumu orderi. Liecinieks atzina, ka, iespējams ir pārkāpis likumu, tomēr vienlaikus norādīja, ka dienests bieži pārbaudīja SIA „Remuro", bet tieši par šo darījumu jautājumu nebija. Parasti SIA „Remuro" nesadarbojās ar fiziskām personām, šis bija vienīgais gadījums. Ar grāmatvedības jautājumiem nodarbojās uzņēmuma grāmatvede, viņa arī deklarēja darījumu, un no dienesta puses iebildumu nebija.

Izvērtējot liecinieka liecības kopsakarā ar pieteicēja sniegtajiem paskaidrojumiem un iesniegtajiem dokumentiem par dzīvoklī veiktajiem ieguldījumiem, tiesa secina, ka liecinieks sniedzis detalizētu informāciju par pakalpojuma sniegšanas apstākļiem pieteicējam, proti, liecinieks varēja detalizēti paskaidrot par remontdarbu apjomu un posmiem, materiālu iegādi, dokumentu noformēšanas apstākļiem. Liecinieka liecība apstiprinās ar liecinieka tiesas sēdē uzrādītajiem un tiesai iesniegtajiem dokumentiem: uzņēmuma kases grāmatu, priekšapmaksas rēķiniem un pavadzīmēm, kas citastarp apliecina preču piegādi tieši uz dzīvokli.

Savukārt, salīdzinot pieteicēja iesniegtās kases ieņēmumu ordera kvītis, ar liecinieka tiesai iesniegto SIA „Remuro" kases grāmatu par attiecīgo periodu, tiesa secina, ka tās apstiprina pieteicēja norādīto skaidras naudas summu samaksas iegrāmatošanu SIA „Remuro" kases ieņēmumos.

Proti, saskaņā ar pieteicēja iesniegtajiem dokumentiem norēķini ar SIA „Remuro" ir notikuši tikai skaidrā naudā šādā kārtībā – 2014.gada 3.februārī samaksāti 4000 *euro*, 2014.gada 3.martā 4000 *euro*, 2014.gada 10.martā 790,65 *euro*, 2014.gada 12.martā 4000 *euro*, 2014.gada 17.martā 4000 *euro*, 2014.gada 7.aprīlī 4000 *euro,* 2014.gada 21.aprīlī 4000 *euro*, 2014.gada 5.maijā 4510,62 *euro*.

Savukārt no SIA „Remuro" kases grāmatas izriet, ka minētie darījumi ir iegrāmatoti (*lietas 109., 112.-114., 116., 118. un 120.lapa*), bet no SIA „Remuro" konta pārskata redzams, ka /pers. F/ veicis skaidras naudas iemaksu uzņēmuma kontā šādā kārtībā 2014.gada 18.februārī 4950 *euro* un 4970 *euro*, 2014.gada 3.martā 2580 *euro* un 2014.gada 5.martā 2000 *euro* (*lietas 163., 165. un 167.lapa otrā pusē*).

Tādējādi faktu, ka 2014.gada 3.februāra uzņēmuma līgumā norādītā summa ir izlietota dzīvokļa remontam, apstiprina ne tikai pieteicēja iesniegtie dokumenti un paskaidrojumi, bet arī liecinieka /pers. F/ tiesas sēdē sniegtā liecība un iesniegtie SIA „Remuro" grāmatvedības dokumenti

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicēja iesniegtajiem dokumentiem par dzīvoklī veikto ieguldījumu apmēru, ir piešķirama ticamība un tie ir atzīstami par attaisnojuma dokumentiem dzīvoklī veikto ieguldījumu summas apliecināšanai.

[11] Tiesa piekrīt dienestam, ka skaidras naudas darījumu veikšana pieteicēja norādītajos apmēros ir atzīstama par netipisku rīcību, tomēr tiesas ieskatā ir ņemams vērā, ka viena no darījuma pusēm – pieteicējs ir fiziska persona cienījamā vecumā, turklāt pieteicējs ir iesniedzis 2018.gada 22.novembra izziņu no AS „PrivatBank" un AS „Swedbank" noguldījumu līgumus par krājkontu kopš 2001.gada 31.oktobra un termiņdepozītu kopš 2011.gada 31.oktobra (*lietas 96.-98.lapa*), kas apliecina, ka pieteicējam uz 2014.gada 1.janvāri bija bezskaidras naudas uzkrājumi pietiekamā apmērā, kurus īsi pirms dzīvokļa remonta uzsākšanas pieteicējs ir izņēmis no sava konta skaidrā naudā. Tādējādi tiesa atzīst, ka pieteicēja rīcībā pirms dzīvokļa remonta uzsākšanas varēja būt pietiekami skaidras naudas līdzekļi, lai veiktu iesniegtajos dokumentos norādītos skaidras naudas maksājumus SIA „Remuro".

Vienlaikus tiesa atzīst par ticamiem pieteicēja sniegtos paskaidrojumus, ka lielāku naudas summu pārskaitīšana nezināmām personām pieteicēja ieskatā var nebūt droša, savukārt nelielu naudas summu izmaksa pēc padarītā darba posma vai konkrētu materiālu iegādes ir droša un ļauj kontrolēt naudas izlietojumu un veikto darbu kvalitāti.

Savukārt apstāklis, ka sakarā ar SIA „Remuro" likvidāciju 2017.gada 17.novembrī, dienestam nav faktiskas iespējas pārbaudīt, vai pieteicēja iesniegtajos dokumentos norādītie darījumi ir iegrāmatoti SIA „Remuro" grāmatvedības uzskaites reģistros, nevar būt par pamatu, lai neatzītu pieteicēja izdevumus saistībā ar dzīvokļa remontu. Turklāt dienests nav apstrīdējis, ka SIA „Remuro" faktiskās iespējas veikt dzīvokļa remontu.

[12] Dienesta argumentu, ka šaubas par darījuma faktisko esību rada fakts, ka pieteicēja dienestam uzrādītās kases ieņēmumu ordera kvītis nav noformētas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kā arī skaidrā naudā veiktos darījumus SIA „Remuro" nedeklarēja, tiesa konkrētajā gadījumā noraida kā nepamatotu.

Augstākā tiesa līdzīgā lietā norādījusi, ka ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamā kapitāla pieauguma aprēķinā svarīgi ir trīs lielumi: kapitāla aktīva atsavināšanas cena, iegādes vērtība un tajā veikto ieguldījumu vērtība. Tikai gadījumā, ja kapitāla aktīva pārdošanas vērtība ir lielāka nekā tā iegādes vērtība kopā ar veiktajiem ieguldījumiem, personai veidojas kapitāla pieaugums, un par to ir jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

Likums nenoteic samaksas fakta pierādīšanu tikai ar kādiem noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154.panta otrajai daļai nekādiem pierādījumiem nav iepriekš noteikta spēka, kas saistītu tiesu. Lietā var tikt vērtēti dažādi pierādīšanas līdzekļi, kas apstiprina vai atspēko dokumentos fiksētās ziņas, taču ieguldījumu veikšanai kapitāla aktīvā ir jābūt pierādītai konkrētas summas apmērā, lai to varētu izmantot kapitāla pieauguma aprēķināšanas formulā, kuru paredz likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.^{9}panta pirmā daļa (sk. *Augstākās tiesas 2017.gada 23.janvāra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-523/2017 4.punkts; 2018.gada 21.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-94/2018 (ECLI:LV:AT:2018:0921.A420315714.2.S) 6.punkts*).

Ievērojot minēto, tiesa norāda, ka izskatāmajā lietā ir pietiekami pierādījumu, ka pieteicējs norādīto naudas summu ir ieguldījis dzīvokļa remontā. Proti, pieteicēja paskaidrojumi apstiprinās ne tikai ar viņam izsniegtajām kases ieņēmumu ordera kvītīm, bet arī ar SIA „Remuro" amatpersonas paskaidrojumiem dienestam, liecībām tiesas sēdē, kā arī tiesai iesniegtajiem SIA „Remuro" grāmatvedības dokumentiem par konkrēto darījumu.

Tiesai, izvērtējot visus lietā esošos pierādījumus kopsakarā, nerodas šaubas, ka pieteicējs paskaidrojumos norādīto naudas summu ir ieguldījis dzīvokļa remontā, maksājot to SIA „Remuro" amatpersonai skaidrā naudā pa daļām, atbilstoši darbu posmiem un materiālu iegādēm.

Vienlaikus tiesa vērš dienesta uzmanību, ka fakts, ka SIA „Remuro" pieteicējam izsniedzis darījumu apliecinošu dokumentu, kas dienesta ieskatā neatbilst noteikumu Nr.282 prasībām, ir šī nodokļu maksātāja - SIA „Remuro" atbildība, un tas konkrētajā gadījumā nevar ierobežot pieteicēja tiesības (sal.sk. *Augstākās tiesas 2016.gada 14.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-218/16 8.punktu*).

Tādējādi tiesa uzskata, ka dienests nepamatoti nav atzinis pieteicēja iesniegtos dokumentus dzīvoklī veikto ieguldījumu apliecināšanai.

[13] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa atzīst, ka pieteicējam ir tiesības dzīvoklī veikto ieguldījumu summā iekļaut dzīvokļa remonta izdevumus 29 301,27 *euro* apmērā.

Tādējādi tiesa secina, ka dzīvokļa iegādes izdevumi kopā ar dokumentāri pierādītu dzīvoklī veikto ieguldījumu vērtību tā turēšanas laikā veido 46 487,17 *euro* (17 185,90 *euro* + 29 301,27 *euro*).

Kā redzams no 2016.gada 7.aprīļa pirkuma līguma, pieteicējs dzīvokli atsavināja par 45 000 *euro* (*lietas 75.lapa*).

Tādējādi tiesa atzīst, ka pieteicējam neveidojas ienākums no dzīvokļa atsavināšanas.

Savukārt, tā kā pieteicējam neveidojas ienākums no dzīvokļa atsavināšanas darījuma, tad pieteicējam saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19.panta 5.^{3}daļu nebija pienākuma iesniegt dienestā deklarāciju par ienākumu no kapitāla.

Līdz ar to dienests nepamatoti pieteicējam noteica budžetā maksājamo iedzīvotāja ienākuma nodokli un ar to saistīto nokavējuma naudu.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka dienesta lēmums tā pārsūdzētajā daļā ir atceļams.

[14] Administratīvā procesa likuma 92.pants citastarp noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7.panta pirmā un trešā daļa citastarp noteic, ka mantiskais zaudējums šā likuma izpratnē ir katrs mantiski novērtējams pamatums, kas cietušajam radies ar iestādes prettiesiska administratīvā akta vai prettiesiskas faktiskās rīcības dēļ. Mantiskais zaudējums aptver arī izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību. Šo izmaksu maksimālo apmēru nosaka Ministru kabinets.

Tiesas sēdē pieteicējs lūdza atlīdzināt mantisko zaudējumu 139,15 *euro* apmērā, kas radušies par pieteicējam sniegto juridisko palīdzību un pārstāvību administratīvajā procesā. Pieteicējs tiesai iesniedza SIA „Bazileus", kas pieteicējam sniegusi juridisko palīdzību un pārstāvību administratīvajā procesā, 2018.gada 6.decembra kvīti Nr.174755, kurā norādīts, ka pieteicējam sniegtas juridiskās konsultācijas un pārstāvība administratīvajā lietā Nr.A420213618, kopā piecu stundu apjomā, par kopējo summu – 139,15 *euro* (*lietas 105.lapa*).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 8.novembra noteikumu Nr.859 „Noteikumi par privātpersonai atlīdzināmo juridiskās palīdzības izmaksu maksimālo apmēru" 3.1.apakšpunktu par sniegtu juridisko konsultāciju atlīdzināmi 19,21 *euro* stundā, savukārt saskaņā ar 3.7.apakšpunktu par pārstāvību tiesas sēdē – 28,46 *euro* stundā.

Ņemot vērā, ka dienesta lēmums pārsūdzētajā daļā ir atceļams, tiesa konstatē tiesisko pamatu mantiskā zaudējuma par sniegto juridisko palīdzību atlīdzināšanai.

Pārbaudot pieteicēja iesniegto SIA „Bazileus" 2018.gada 6.decembra kvīti Nr.174755, tiesa konstatē, ka pieteicējs veicis samaksu 139,15 *euro* apmērā. Vienlaikus no minētās kvīts tiesa secina, ka tajā norādītās piecas stundas ietver gan pieteicējam sniegto juridisko palīdzību, gan pieteicēja pārstāvību administratīvajā procesā lietā Nr.A420213618.

No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka tiesas sēdē 2018.gada 25.oktobrī pieteicējs pilnvaroja tostarp SIA „Bazileus" pārstāvi /pers. C/ pārstāvēt viņu administratīvajā procesā lietā Nr.A420213618. Lietas izskatīšana notika divās tiesas sēdēs, 2018.gada 25.oktobrī un 6.decembrī, kopā nepilnas trīs stundas.

Tādējādi tiesa secina, ka pieteicējam atlīdzināmi mantiskie zaudējumi par viņam sniegto juridisko palīdzību (kopā 123,8 *euro*), pārstāvot viņu tiesas sēdē par trīs stundām (28,46 euro x 3 = 85,38 *euro*), kā arī par juridiskās palīdzības sniegšanu (konsultāciju) par norādītajām atlikušajām divām stundām (19,21 *euro* x 2 = 38,42 *euro*), atbilstoši iesniegtajā kvītī norādītajām izmaksām, bet ne vairāk kā Ministru kabineta 2011.gada 8.novembra noteikumos Nr.859 „Noteikumi par privātpersonai atlīdzināmo juridiskās palīdzības izmaksu maksimālo apmēru" norādītajā apmērā.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicēja prasījums daļā par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu ir apmierināms daļēji, proti, pieteicējam atlīdzināmi mantiskie zaudējumi par juridisko palīdzību 123,8 *euro* apmērā.

[15] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmajai daļai, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc pieteicēja iesnieguma saņemšanas iestādē Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.

Pieteicējs samaksājis valsts nodevu 15 *euro* apmērā (*lietas 57.lapa*) par pieteikuma iesniegšanu tiesā. Ņemot vērā, ka pieteicēja pieteikums apmierināms, no dienesta par labu pieteicējam piespriežama viņa samaksātā valsts nodeva 15 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu, 253.panta pirmo un piekto daļu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt /pers. A/ (*/pers. E/*) pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2018.gada 26.februāra lēmuma Nr.31.1-22.10/908 atcelšanu daļā.

Atcelt Valsts ieņēmumu dienesta 2018.gada 26.februāra lēmumu Nr.31.1-22.10/908 tā pārsūdzētajā daļā - par nomaksai budžetā noteikto iedzīvotāju ienākuma nodokli 4172,12 *euro* un nokavējuma naudu 1095,18 *euro*, ar tā pieņemšanas dienu.

Uzlikt par pienākumu Latvijas Republikai viena mēneša laikā no šī sprieduma spēkā stāšanās dienas atlīdzināt /pers. A/ (*/pers. E/*), personas kods /personas kods/, mantiskos zaudējumus123,8 *euro* apmērā.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu /pers. A/ (*/pers. E/*), personas kods /personas kods/, viņa samaksāto valsts nodevu 15 *euro*, kas izmaksājama no Valsts ieņēmumu dienesta budžeta līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese I.Petrovska